

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

святкують виключно «арійські сім'ї». Одночасно з Різдва вилучили християнську тематику, підмінюючи на нацистські гімни та вірші, де наголошувалося, що світ буде врятовано не вірою в Христа, а вірою у націонал-соціалізм. Прості побутові дії – печиво у вигляді петлі, символіка Одина на різдвяній ялинці – ставали справжнім вибором для людей, яких поступово підвели до розуміння, що Різдво є святом расової чистоти, тому підтримка свята надасть сім'ї відчуття приналежності до більшого, до германської нації.

Політика націонал-соціалізму щодо сім'ї є частиною політико-психологічного антропологічного проекту «нової людини», тому тісно прив'язана до расизму, надмірного біологізму, парадоксально поєднаними з консервативними цінностями патріархальної сім'ї і традиційними моделями гендерної поведінки чоловіка й жінки з осудженням емансипації жінки. Неконструктивна позиція, оскільки залишався один «біологічний маркер» без «соціального маркеру» солідаризації і освоєння інших ролей.

Література

1. Леонхардт, Л. Немецкий народ сплачивает семью / Л. Леонхардт // Моссе Дж. *Нацизм и культура. Идеология и культура национал-социализма*; пер. с англ. Ю.Д. Чупрунова. – М.: ЗАО Центрполиграф, – 2010. – С. 69 – 70.
2. Пауль, Г. Бракосочетание, мораль и собственность / Г. Пауль // Моссе Дж. *Нацизм и культура. Идеология и культура национал-социализма*; пер. с англ. Ю.Д. Чупрунова. – М.: ЗАО Центрполиграф, – 2010. – С. 71 – 74.
3. Кон, И.С. Мужские исследования: меняющиеся мужчины в изменяющемся мире / И.С. Кон // *Введение в гендерные исследования: Учебное пособие* // Под ред. И.А. Жеребкиной. – Х.: 2001, – Ч. 1. – 810 с.
4. *Социальная психология* / под ред. С. Московичи. – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2007. – 592 с.
5. Демьянков, В.З. Политический дискурс как предмет политологической филологии / В.З. Демьянков // *Политическая наука. Политический дискурс: История и современные исследования*. – М.: 2002. – № 3. – С. 32 – 43.
6. Терлецька, І Гендерні аспекти політики: спроба синтезного аналізу / І. Терлецька // *Вісник КНТЕУ*. 2010. – № 3. – С. 77 – 85.
7. Perry, Joe *Christmas in Germany: A Cultural History* / J. Perry // *The Journal of Modern History*: – 2012. – Vol. 84. – № 1. – P. 246.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ

**Дружкова І.С., к-т істор. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Робота присвячена низці питань, які стосуються порушення прав творців оригінальних творів фікрайтерами, а також можливості захищати свої фан-твори від сторонніх зазіхань. Основні гравці це: автор – особа, творчою працею якої створено твір. Згідно законодавства автором може бути тільки фізична особа, але в ряді інших країн автором може бути визнано і юридична особа (компанія); правласник – особа, якій належать виключні (майнові) права на твір. Може збігатися з автором і не збігатися, наприклад, права можуть бути передані видавництву, отримані у спадок, виникнути у роботодавця, якщо працівник створив твір на його замовлення (службовий твір); ліцензіат – особа, яка отримала право використовувати права, але без передачі йому самих прав та фікрайтер.

Тому авторам фан-творів слід пам'ятати, що прийти до вас з претензією може не тільки автор, позначений на обкладинці, а й ціле видавництво. Виняткові права – майнові

права на твір (право продавати, видавати ліцензію, дозволяти використання). Особисті немайнові права – невідчужувані права автора, не пов'язані з отриманням матеріальної вигоди на твір (право називатися автором цього твору, наприклад, яке нікуди не зникає, навіть якщо автор передає всі виключні права комусь іншому).

Похідний твір – твір, створений на основі іншого (початкового) твору і що не може існувати без нього (переклади, екранізації, аранжування, інсценівки та інше). Саме до похідних творів належить і класичні фан-твори. Сюди ж віднесемо і збірники творів (право упорядника збірника), які охороняються так само як похідні твори і об'єднані з ними в одну статтю ЦК. Зазначу, що такий твір саме створено на основі іншого, а не просто містить цитати з нього. На практиці часто виникають суперечки щодо того, є твір похідним, або воно просто написано з використанням ідеї основного твору. Такі спори вирішуються для кожного твору окремо.

Основне, первинний твір – твір, яке взято за основу при переробці та створенні похідного твору. ЦК називає такий твір оригінальним. Складний твір – твір, до складу якого входить декілька самостійних (простих творів). Наприклад, збірка оповідань, фільм (сценарій, музика, тексти пісень, і багато іншого), мультфільм і інше.

Отже, як же виникають права на літературні твори? Ми говоримо в першу чергу саме про них. В силу створення. Причому, під створенням розуміється втілення твору в будь-якій об'єктивній формі. Записаний текст (записаний від руки, «від клавіатури» або надиктований власним телефоном – не важливо), текст, публічно виголошений, текст записаний на аудіо-, відеоносій. Однак нагадуємо, що ідеї, концепції, принципи, методи, процеси, системи, способи, вирішення технічних, організаційних чи інших завдань, відкриття, факти не є об'єктами авторського права. Якщо ви розповіли ідею свого твору іншому, а він написав по ній твір, це не питання права, це питання етики. Постає питання, як же відрізнити ідею від первісного твору. По-перше, якщо Вашого твору ще немає, і Ви тільки мрійливо озвучуєте, як напишіть ось таке-таке, – це ідея, і ніщо інше. Якщо Ви написали міні-твір, а на його основі іншої автор написав роман, постає питання, що саме він запозичив. Якщо канву сюжету, наситивши її новими поворотами? Це не плагіат. Повністю всі істотні частини сюжету, та ще й основні характери, імена героїв, їхні стосунки? А ось це вже радше за все похідний твір. Зауважу, до речі, що для того, щоб виникли авторські права на твори, не потрібна не тільки реєстрація, але навіть опублікування твору. Воно записано в об'єктивній формі – цього достатньо. Автором же за замовчуванням (поки не доведено інше) вважається особа, зазначена звичайним способом на примірнику твору. Ніяких спеціальних знаків типу (с) не потрібно. Твір все одно буде охоронятися. Часто близько (с) вказується як раз правовласник, який не є автором, щоб його теж якось позначити, але це не обов'язково.

Однак через таку відсутність формальностей знайти автора твору іноді дуже не просто. І раду дати не можливо, або шукаємо, або треба змиритися з тим, що не знайшли і не використовувати, або якщо порушуєте його права то треба усвідомлювати, що за це може наступити розплата. Реєстрів немає. Є кілька добровільних організацій, які надають авторам послуги з реєстрації їхніх творів, але це добровільно і ніяк не має права продовжувати обсяг прав автора, просто допомагає легше його знайти.

Тепер розглянемо, а на що ж права можуть виникати і існувати, тут розглянемо лише ті об'єкти, які характерні для Facebook, Wattpad: літературні твори; драматичні і музично-драматичні твори; сценарні твори; похідні твори, тобто твори, що представляють собою переробку іншого твору; складові твори, то є твори, являють собою за добором або розташуванню матеріалів результат творчої праці; частина твору, його назву; персонаж твору, якщо за своїм характером вони можуть бути визнані самостійним результатом творчої праці автора і виражені в об'єктивній формі. Отже, хороша новина: фан-твори, є похідними творами, охороняються законом. Погана новина: персонаж твору є самостійним об'єктом авторського права, так що взяти персонаж і заявити, так у мене ж сюжет зовсім інший – не пройде. Це порушення прав на персонаж твору. Окремо слід зазначити, щодо створення твору або його частини творчою працею автора, що воно є презумпцією, тобто визнається як

таке, поки не доведено інше. Таким чином, яскравий герой, який запов у ваше серце і проситься в ваш фан-твір, буде самостійним об'єктом авторського права. При його використанні ви повинні будете отримати дозвіл, або довести, що ваш персонаж – зовсім інший, не дивлячись на збіг імені, а може і зовнішнього вигляду.

З точки зору авторських прав розділимо їх на три великі групи: оріджінали, переклади і безпосередньо фанфіки (тобто творчість фанатів, шанувальників групи, фільму, людини). З оріджіналами все зрозуміло, самостійний твір, охороняється, як будь-який літературний твір. З перекладами так само все зрозуміло – похідний твір, так що без згоди автора годі й починати.

Тепер фанфіки, умовно виділяють наступні: 1) Статті по фендому. Насправді, це абсолютно самостійні твори, охороняються, як будь-який літературний твір. 2) Самостійні літературні твори, в яких використовуються герої і «всесвіт» оригіналу, але сюжет не пов'язаний з оригіналом, або не показаний в оригіналі (AU). Тут є похідний твір і про порушення прав на персонаж. 3) Самостійні літературні твори, в яких використовуються герої оригіналу, використовується сюжет, але не використовується «всесвіт» (AU). Ситуація та ж, що і в попередньому випадку, з тією лише різницею, що ймовірність визнання такого твору похідним трохи вища. 4) Самостійні літературні твори, в яких використовуються герої оригіналу, але не використовується «всесвіт» і сюжет. Похідним такий твір швидше за все не буде, але використання персонажа необхідно «обілити», тобто запитати дозвіл його творця на таке використання. 5) Самостійні літературні твори, в яких використовується «всесвіт» оригіналу, але не використовуються герої, так «Кільце п'тьми» Н. Перумова, написане по світу Середзем'я, але через кілька сотень років після сюжету «Володаря кілець»). Такий твір за загальним правилом не є похідним, оскільки «всесвіт» прирівнюється до ідей. Таким чином, можна говорити, проте, що фан-творчість досить розгалужене і поширене явище і воно має знаходитись у правовому та етичному полі.

Література

1. Заніна Т.А. Персонаж як самостійний об'єкт авторського права / Т.А. Заніна, А.П. Копитко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. – 2016. – Вип. 16. – С. 376-382. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpsek_2016_16_52.

2. Тарасова І.В. Особливості перекладу як об'єкту авторського права / І.В. Тарасова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право. – 2013. – № 1077, – вип. 15. – С. 196-200. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhipr_2013_1077_15_52

3. Тарасова І.В. Составные производные как объекты авторского права Украины / І.В. Тарасова // Право та інновації. – 2014. – № 4. – С. 48-53. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2014_4_8.

ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА

Пурцхванідзе О.В., к-т філос. наук, доц.

Одеська національна академія харчових технологій

Медіафілософія сьогодні являє собою розвідки щодо з'ясування онтологічного статусу медіа. Дослідження в цьому напрямку було розпочато ще у ХХ столітті Маршалом Маклюеном, який висунув на перший погляд доволі незрозумілу, або шокуючу тезу, що засіб повідомлення є самим повідомленням. Тобто вперше з'являється тлумачення медіа як засобу передачі інформації, які згодом трансформуються в засіб існування людини, її культури і історії. Таким чином буття суцього поступово з розвитком і вдосконаленням самих засобів медіа перетворюється на потік інформації, головними носіями якої в наш час є електронні і цифрові медіа. Відомо, що сам термін медіа походить від латинського «medium» і

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ Мельник Ю.М.	327
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ Тарасова О.В.	329
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	331
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДОВКІЛЛЯ Маркова Т.Д.	332
АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Пчелянська Г.Б., Пчелянський Д.П.	333

**СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»**

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЦИКЛІВ М.Д. КОНДРАТЬСЬВА Ткачук Т.І., Павленко Г.М.	334
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ Криницька О.О., Бондар К.С.	335
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЇХНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СПОСОБИ ОТРИМАННЯ Руммо В.В.	337

**СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА
КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»**

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА – НАТО: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Ангелов Г.В., Соловей А.О., Ботіка Т.С.	338
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ Ангелов Г.В., Іванов Є.В.	339
ІСТОРИЧНІ РЕАЛІЇ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ Соловей А.О., Ботіка Т.С.	341
ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО СІМ'Ї Дмитрашко С.А.	342
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ Дружкова І.С.	344
ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА Пурцхванідзе О.В.	346
СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНЖИНІРИНГУ Лар'яновський І.С.	348
СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ Мамроцька О.А.	350
МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ Черняк Г.А.	351
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ Черняк Г.А.	353
ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ Шишко О.Г.	354
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ Самокиш В.П.	356
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕЖИМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУЧАСНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД Осадча І.А.	358
ДЕПУТАТСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОДНА З ОЗНАК ПРАВОВОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ Орлова В.О., Жигайло П.О.	359